

ADMINISTRATĪVĀ APGABALTIESA

Lieta Nr.A43010916
A43-0069-17/4

SPRIEDUMS

Latvijas tautas vārdā

Rīgā

2017.gada 20.decembrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja R.Paegle,
tiesneses I.Kaļiņina un M.Osmāne,

piedaloties pieteicējas sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Ogre S” pārstāvim Valdim Lošakam un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Konkurences padomes pārstāvēm Rūtai Šutko un Andrai Jeserei-Lūsei,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Ogre S” pieteikumu par Konkurences padomes 2016.gada 6.oktobra lēmuma Nr.E02-28 atcelšanu daļā.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Konkurences padomes (turpmāk – Padome) 2016.gada 6.oktobra lēmumu Nr.E02-28 vairāku komercsabiedrību, tostarp arī pieteicējas sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Ogre S” darbībās, piedaloties VAS „Latvijas dzelzceļš” rīkotajos būvdarbu un remontdarbu iepirkumos laika periodā no 2011. līdz 2014.gadam, konstatēts Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktā vienošanās aizlieguma pārkāpums un pieteicējai uzlikts naudas sods 6236 *euro*.

Lēmuma pamatojumā ietverti turpmāk minētie apsvērumi.

[1.1] Padome saņēma Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja 2014.gada 26.jūnija ziņojumu Nr.1/4194, kurā norādīts, ka uzsāktā kriminālprocesa Nr.16870001014 materiāli satur informāciju, ka VAS „Latvijas dzelzceļš” rīkotajās iepirkuma procedūrās pretendenti ar VAS „Latvijas dzelzceļš” amatpersonu atbalstu saskaņoja darbības pirms iepirkuma procedūras un tās laikā.

[1.2] Izvērtējot lietā iegūto informāciju un uz tās pamata konstatētos faktus, Padome konstatēja, ka SIA „Ogre S”, SIA „Dinar būve”, SIA „BTC”, SIA „Smarts”, SIA „PVL plussV”, SIA „Smartbūve” un SIA „KKT Construction” 29 (divdesmit deviņās) VAS „Latvijas dzelzceļš” rīkotajās cenu aptaujās iesniedza savstarpēji saskaņotus piedāvājumus.

Pretendenta, kurš uzvarēja vai iesniedza piedāvājumu ar zemāko cenu no lietas dalībnieku vidus konkrētā VAS „Latvijas dzelzceļš” iepirkumā, rīcībā bija informācija par konkurenta piedāvājumu vai tāmi attiecīgajā iepirkumā, vai arī tas pa elektronisko pastu bija nosūtījis tāmi par attiecīgo iepirkumu konkurentam. Šādā veidā starp lietas dalībniekiem notika informācijas apmaiņa par dalību iepirkumos (cenu aptaujās) un cenām tajos ar mērķi ietekmēt VAS „Latvijas dzelzceļš” iepirkuma rezultātus.

Konstatējot minēto, Padome secināja, ka lietas dalībnieku darbības atbilst Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punktā noteiktā pārkāpuma tiesiskā sastāva pazīmēm, t.i., lietas dalībnieku darbības liecina par vienošanos par piedalīšanās noteikumiem konkursos, kas vērtējama kā kartēļa vienošanās.

[1.3] Padome uzskatīja, ka lietā iegūtā informācija – pretendentu pieteikumu un/vai tāmju VAS „Latvijas dzelzceļš” cenu aptaujām atrašanās pie konkurentiem pirms piedāvājuma iesniegšanas termiņa beigām, laiks (datnes modificēšanas laiks), kad attiecīgo dokumentu saturs pēdējo reizi mainīts, atsevišķos gadījumos konkurentiem adresētie elektroniskie sūtījumi ar tāmēm, piedāvājumu vienlaicīgā saņemšana VAS „Latvijas dzelzceļš” (aploksnes ar saņemšanas laiku) – kopsakarā ar pasūtītāju sniegto informāciju un lietā iegūtajiem paskaidrojumiem ir pietiekama, lai konstatētu, ka SIA „Ogre S”, SIA „Dinar būve”, SIA „BTC”, SIA „Smarts”, SIA „PVL plussV”, SIA „Smartbūve” un SIA „KKT Construction” savus piedāvājumus nav gatavojušas neatkarīgi.

[1.4] Paskaidrojumos norādīto apgalvojumu, ka konkurenta tāme iepirkumam atradās pie cita pretendenta saistībā ar plāniem sadarboties kā ģenerāluzņēmējam un apakšuzņēmējiem, neapstiprina citi lietā iegūtie un pārbaudītie pierādījumi.

Padome atzina, ka uzņēmumu sadarbības formai nav nozīmes, kad tiek vērtēta pasūtītājam izteikto piedāvājumu sagatavošanas atbilstība aizliegumam vienoties par savstarpējās konkurences ierobežošanu. Informācijas apmaiņa (it īpaši par to, vai un ar kādām cenām plānots piedalīties iepirkumos) nav pieļaujama arī starp potenciālajiem sadarbības partneriem, ja tās objektīvais

mērķis ir bijusi konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana iepirkumos.

[1.5] Padome kritiski vērtēja paskaidrojumu, ka konkurenta piedāvājuma dokumenti (SIA „Smarts”, SIA „Smartbūve”) atradās pie cita pretendenta (proti, pie pieteicējas) tikai tāpēc, ka tos noformēja viena persona, kura vienlaicīgi bija arī SIA „Ogre S” amatpersona.

Lielāku ticamību Padome piešķīra sākotnēji sniegtajiem paskaidrojumiem, kas ir nostiprināti Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja iesniegtajos nopratināšanas protokolos. Padome atzina, ka nav pierādījumu tam, ka nopratināšanas protokolos nostiprinātās ziņas (tostarp pieteicējas amatpersonas sniegtie paskaidrojumi) būtu sagrozītas. Savukārt pieteicējas pārstāvis nav konkrēti norādījis, kāda informācija ir sagrozīta, tāpēc Padomei neradās iespēja vērtēt šo iebildumu tā nekonkrētības dēļ.

SIA „Ogre S” un SIA „KKT Construction” pārstāvju sniegtie paskaidrojumi, ka šo uzņēmumu amatpersonas nav savstarpēji pazīstamas, neatbilst lietā iegūtajai informācijai, tostarp arī lietas dalībnieku elektroniskajai sarakstei.

[1.6] Padome lietas dalībnieku darbībās konstatēja Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punktā noteiktā pārkāpuma tiesiskā sastāva pazīmes, tiem vienojoties par piedalīšanās noteikumiem iepirkumos (cenu aptaujās), pieteicējas pieļauti pārkāpumi ir konstatēti 27 iepirkumos.

[1.7] Lai noteiktu naudas soda apmēru, Padome izvērtēja pārkāpumu atbilstoši Ministru kabineta 2008.gada 29.septembra noteikumiem Nr.796 „Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā paredzētajiem pārkāpumiem” (turpmāk – noteikumi Nr.796), kas bija spēkā pārkāpuma izdarīšanas laikā.

Noteikumu Nr.796 3.punktā ir noteikts, ka naudas sodu aprēķina procentos no tirgus dalībnieka pēdējā noslēgtā pārskata (finanšu) gada neto apgrozījuma pirms pārkāpuma konstatēšanas dienas. Saskaņā ar Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra iesniegto gada pārskatu pieteicējas neto apgrozījums 2015.gadā bija 145 013 *euro*.

Izvērtējot pārkāpuma smagumu, pārkāpuma sekas, lietas dalībnieka lomu pārkāpumā, naudas sods (procentuāli) nosakāms 4% apmērā no pieteicējas neto apgrozījuma.

[1.8] Tā kā pieteicējas pārkāpums bija ilgstošs (vairāk par gadu), bet nepārsniedza piecus gadus, t.i., pārkāpums turpinājās vismaz 3 gadus un 3 mēnešus (laika periods no piedāvājuma iesniegšanas termiņa konstatētā pārkāpuma pirmajā epizodē 2011.gada 21.februārī līdz pārkāpuma pēdējai epizodei 2014.gada 5.jūnijā), saskaņā ar noteikumu Nr.796 19.2.apakšpunktu Padome palielināja pieteicējai naudas soda apmēru par 0,3% par pārkāpuma ilgumu, nosakot kopējo naudas sodu par pārkāpuma smagumu un ilgumu 4,3 % apmērā no pieteicējas 2015.gada neto apgrozījuma (4,3 % no 145 013 *euro* ir 6236 *euro*).

[2] Nepiekrītot Padomes 2016.gada 6.oktobra lēmumam Nr.E02-28 (turpmāk – Lēmums), pieteicēja iesniedza tiesā pieteikumu par Lēmuma atcelšanu daļā, kas attiecas uz pieteicēju.

Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[2.1] Pieteicēja ir mazs komersants, tai ir ierobežots kvalificētu strādnieku skaits, tāpēc, piedaloties aptaujās, pieteicēja rēķinājās ar to, ka būs jāpiesaista apakšuzņēmēji. Lai pieteicējas piedāvātā cena neizrādās neizdevīga pašai pieteicējai, iepriekš tika saskaņotas iespējas ņemt apakšuzņēmējus. Šāda rīcība nevar tikt uzskatīta par karteli, maldināšanu vai konkurences ietekmēšanu, jo visos gadījumos cena bija vismazākā. Ja cena neatbilda VAS „Latvijas dzelzceļš” kontroltāmēm un budžetam, lēmums par tiesībām izpildīt darbus bija negatīvs, pieteicējas iesniegtie piedāvājumi tika arī noraidīti.

[2.2] Objekti pamatā bija saistīti ar vilcienu kustības drošību, tāpēc tādu uzņēmumu, kam ir pieredze un atļauja (reģistrēta VAS „Latvijas dzelzceļš” tehniskajā inspekcijā), nav daudz. Pieteicēja sadarbojas ar tiem uzņēmumiem, kuriem ir nepieciešamā pieredze un uz kuriem var paļauties.

[2.3] Pieteicējas sarakste ar citiem komersantiem nebija vērsta uz to, lai nodibinātu karteli vai sagrozītu tirgu, vai panāktu to, lai pasūtītājs piešķir tiesības veikt darbus par cenu, kas neatbilst zemākajai cenai. Ja cena bija lielāka par kontroltāmi, piedāvājumi tika noraidīti.

[2.4] Iegūstot tiesības objektos veikt darbus par viszemāko cenu, pieteicēja neieguva nekādu labumu (nesasniedza plānoto peļņu), bet piedalījās iepirkumos tikai tāpēc, ka par kvalitatīvi un termiņā izpildītiem darbiem varēja garantēti un savlaicīgi saņemt samaksu.

[2.5] Pieteicēja nenodeva citu uzņēmumu piedāvājumus. Apstākļi, ka piedāvājumi ir reģistrēti vienlaikus, var būt nejauša sagādīšanās vai pieņēmēja atbildība. Tā kā tie bija aptaujas dokumenti, pieteicējai nepalika eksemplārs ar atzīmi par piedāvājuma nodošanas laiku.

Vairākos gadījumos pieteicējai netika piešķirtas tiesības veikt darbus, kas liecina par to, ka starp pieteicēju, SIA „Smartbūve”, SIA „Smarts”, SIA „RBS skals”, SIA „Dinar būve” un citiem komersantiem nebija nekādas vienošanās.

[2.6] Pieteicējas piedāvājumi bija noformēti atbilstoši reālām tirgus cenām, par to var pārliecināties, nododot aptaujas tāmes ekspertīzei.

Pie celtniecības remontdarbu deficīta pieteicēja nespētu ietekmēt kādu no pretendentiem brīvprātīgi atteikties no iespējas uzvarēt aptaujā un atdot darbu citiem. Ir bijuši gadījumi, kad par uzvarētājiem tika atzīti citi pretendenti.

Pieteicēja atzīst to, ka nezināšanas dēļ varbūt ir veikusi kādas darbības, kas būtu vērtējamās kā likuma pārkāpums, taču tas netika darīts apzināti.

[2.7] Pieteicēja nepiekrīt uzliktajam sodam. Padome ir atsaukusies uz noteikumiem Nr.796, kuri zaudēja spēku 2016.gada 1.aprīlī.

Pieteicēja atsaucas uz Ministru kabineta 2016.gada 29.marta noteikumu Nr.179 „Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā un Negodīgas mazumtirdzniecības prakses aizlieguma likuma 5., 6., 7. un 8.pantā paredzētajiem pārkāpumiem” (turpmāk – noteikumi Nr.179) 17.2. un 17.3.apakšpunktu.

Ja pieteicēja tiek atzīta par vainīgu viegla pārkāpuma izdarīšanā, kas izpaužas kā aizliegta horizontālā sadarbības vienošanās, pieteicēja būtu sodāma ar naudas sodu līdz 0,5 % no pēdējā pārskata gada neto apgrozījuma.

Pieteicējas bruto apgrozījums 2015.gadā bija 145 013 *euro*, bet bez apakšuzņēmējiem pieteicējas neto apgrozījums bija 96 133,38 *euro*.

Ja tiek atzīts, ka pieteicēja ir izdarījusi smagu pārkāpumu, pieteicēju var sodīt ar naudas sodu no 0,5 % līdz 1,5 % no pēdējā pārskata gada neto apgrozījuma.

Padomes uzliktais sods 6236 *euro* pieteicējai kā mazam komersantam ir pārmērīgs, jo tas atbilst aptuveni viena gada peļņai, sods liedz pieteicējai turpmāk piedalīties iepirkumos.

[3] Rakstveida paskaidrojumā Padome pieteikumu neatzīst, uztur Lēmumā ietvertu pamatojumu, kā arī norāda šādus apsvērumus.

[3.1] Pieteicējas pārstāvja sniegto skaidrojumu, ka pieteicējas un citu uzņēmumu starpā pastāvēja apakšuzņēmēja un ģenerālu uzņēmēja attiecības, neapstiprina lietā esošie pierādījumi.

Kā tas redzams no elektroniskās sarakstes, kā arī no pieteicējas datorā atrastajiem dokumentiem (tāmēm), tie pilnībā vai ar nelielām izmaiņām gan saturiski, gan vizuāli atbilst cenu aptaujās iesniegtajiem dokumentiem (piedāvājumiem, tāmēm) un ir attiecināmi uz konkrēto cenu aptauju. Turklāt visos lietā konstatētajos gadījumos (cenu aptaujas, kurās konstatēta lietas dalībnieku aizliegta vienošanās) dokumenti konkurentu rīcībā bija vēl pirms piedāvājumu iesniegšanas. Cenu aptaujās iesniegtie piedāvājumi netika sagatavoti neatkarīgi, kā tas būtu jādara neatkarīgam tirgus dalībniekam.

Minētās darbības ir uzskatāmas par konkurenci ierobežojošu un kropļojošu rīcību, radot pasūtītājam priekšstatu, ka pieteicējas un citu uzņēmumu piedāvājumi ir sagatavoti patstāvīgi, to savstarpējās konkurences rezultātā.

[3.2] Tam, kāds ir bijis tirgus dalībnieka patiesais mērķis, nav nozīmes, ņemot vērā, ka ir konstatētas pieteicējas objektīvās darbības, kas vērstas uz konkurences ierobežošanu. Darbība, kuras ietvaros tirgus dalībnieks ir ieguvījis informāciju, kuras iegūšana dabiskas, nedeformētas konkurences apstākļos nebūtu iespējama, pēc savas būtības ir konkurenci kropļojoša. Šādā veidā tirgus dalībnieks iegūst ekonomisku labumu – laiku un resursus, kas tam kā neatkarīgam tirgus dalībniekam būtu bijis jāvelta patstāvīgiem informācijas

meklējumiem. Turklāt arī tas ir ekonomisks labums, kura iegūšana dod priekšrocības attiecībā pret citiem tirgus dalībniekiem.

[3.3] Nav nozīmes arī tam, vai visos lietā aprakstītajos gadījumos pieteicējai tika piešķirtas tiesības veikt darbus. Uzvara cenu aptaujā nav priekšnoteikums aizliegtas vienošanās konstatēšanai.

[3.4] Katra tiesiskā attiecība apspriežama pēc normatīvajiem aktiem, kas ir spēkā tās rašanās, grozīšanas vai izbeigšanās brīdī.

Pieteicējas darbības, kas izpaudās kā Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas pārkāpums, ir veiktas laikā, kad bija spēkā noteikumi Nr.796, tāpēc Lēmumā ir pamatoti ietverta atsauce uz minēto noteikumu normām, kas regulē naudas soda aprēķināšanu.

[3.5] Ievērojot pieteicējas objektīvo mērķi, kā arī lietā konstatētos faktus un iegūtos pierādījumus, nav pamata secināt, ka starp pieteicēju un citiem lietas dalībniekiem būtu pastāvējusi atļauta horizontāla sadarbības vienošanās, nevis kartelis.

[3.6] Aizliegtas horizontālās sadarbības vienošanās ir pārkāpums, kura pamatā ir sekas. Savukārt konkrētās lietas ietvaros konstatētās darbības ir pārkāpums, kura pamatā ir mērķis, proti, vienošanās, kas jau pēc sava rakstura ir uzskatāma par konkurenci kaitējošu. Tādas tirgus dalībnieku darbības, kādas ir konstatētas šajā lietā, ir uzskatāmas par sevišķi smagu pārkāpumu, tāpēc Lēmuma pamatojumā ir norādīts, ka pieteicēja ir izdarījusi pārkāpumu, kas atbilst noteikumu Nr.796 15.punktā un 18.4.apakšpunktā ietvertajam regulējumam.

[4] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāvis pieteikumu uzturēja, bet Padomes pārstāvis pieteikumu neatzina.

Motīvu daļa

[5] Pārbaudījusi lietas materiālus, noklausījusies procesa dalībnieku paskaidrojumus un izvērtējusi lietā esošos pierādījumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pieteikums ir noraidāms.

[6] Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punkts noteic, ka ir aizliegtas un kopš noslēgšanas spēkā neesošas tirgus dalībnieku vienošanās, kuru mērķis vai sekas ir konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana Latvijas teritorijā, to skaitā, vienošanās par piedalīšanos vai nepiedalīšanos konkursos vai izsolēs vai par šīs darbības (bezdarbības) noteikumiem, izņemot gadījumus, kad konkurenti publiski darījuši zināmu kopīgu piedāvājumu un šī piedāvājuma mērķis nav kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci.

No Konkurences padomes lēmuma izriet, ka pieteicēja SIA „Ogre S”, SIA „Dinar būve”, SIA „BTC”, SIA „Smarts”, SIA „PVL plussV”, SIA „Smartbūve” un SIA „KKT Construction” 29 (divdesmit deviņās)

VAS „Latvijas dzelzceļš” rīkotajās aptaujās iesniedza savstarpēji saskaņotus piedāvājumus. Pieteicējas pieļauti pārkāpumi ir konstatēti 27 (divdesmit septiņos) iepirkumos.

No pieteicējas pārstāvja tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem izriet, ka pieteicēja nemaz nenoliedz to, ka ir saskaņojusi savu tāmi ar SIA „Smart” un SIA „Smartbūve”, un šādu faktu, veicot lietas izpēti, ir konstatējusi Padome (*sk. pamatojumu Lēmuma 24.lapā, lietas 37.lapas otra puse*).

Atbilstoši tiesu praksē nostiprinātajām atziņām nav šaubu, ka ziņu apmaiņa starp potenciālajiem konkurentiem par to, vai un ar kādām cenām tie plāno piedalīties konkrētos iepirkumos, pēc savas būtības (pēc mērķa) vērsta uz konkurences ierobežošanu vai pat izslēgšanu pilnībā (*sk. Augstākās tiesas 2016.gada 31.marta sprieduma lietā Nr.SKA-413/2016 7.punktu*).

Ievērojot minēto un pārbaudot Padomes iegūtos pierādījumus (tostarp materiālus, kas iegūti no kriminālprocesa, elektronisko saraksti, kas veikta starp minētajiem komersantiem, tāmes un piedāvājumus, iepirkuma komisijas sēžu protokolus (*sk. lietas 1.pielikuma 6. – 45., 49. – 52., 55. – 61., 63. – 67., 73. – 158.lapa (ierobežotas pieejamības informācija), lietas 2.pielikuma 84. – 90.lapa (ierobežotas pieejamības informācija), lietas 2.pielikuma 92. – 229.lapa, lietas 3.pielikuma 2. – 243.lapa, lietas 4.pielikuma 90. – 93.lapa (ierobežotas pieejamības informācija), lietas 5.pielikuma 2. – 245.lapa, lietas 6.pielikuma 2. – 213.lapa*), apgabaltiesa konstatē, ka lietā esošie pierādījumi apstiprina Lēmuma pamatojumā norādītos apstākļus, tādēļ ir pamatots Padomes secinājums, ka pieteicēja ir pārkāpusi Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punktu.

Lietā neatrodas neviens pierādījums, kas apstiprinātu pieteicējas izvirzīto versiju, proti, ka pieteicēja tāmes saskaņojusi ar saviem apakšuzņēmējiem. Lietā esošie pierādījumi liecina par to, ka vēl pirms piedāvājumu iesniegšanas pretendentu rīcībā jau bija citu komersantu sagatavotie piedāvājumi, kas neatbilst normāliem konkurences apstākļiem. Apgabaltiesai, izvērtējot lietā esošos pierādījumus, nerodas šaubas par to, ka pirms VAS „Latvijas dzelzceļš” rīkotajiem iepirkumiem lietas dalībniekiem ir notikusi nepārprotama informācijas apmaiņa par dalību VAS „Latvijas dzelzceļš” rīkotajos konkrētajos iepirkumos (cenu aptaujās), proti, ir notikusi informācijas apmaiņa par cenām un par piedalīšanos vai nepiedalīšanos VAS „Latvijas dzelzceļš” rīkotajos iepirkumos. Padomes konstatētajos gadījumos, kad notikusi šāda informācijas apmaiņa, lietas dalībnieki nebija publiski darījuši zināmu kopīgu piedāvājumu, tādējādi Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punktā paredzētais izņēmums uz šīs lietas apstākļiem neattiecas.

Apgabaltiesa uzskata, ka lietas dalībnieku veiktajām darbībām nav atrodams cits loģisks izskaidrojums, izņemot to, ka pretendenti jau iepriekš (t.i., pirms piedāvājumu sagatavošanas un iesniegšanas) ir vienojušies par

piedalīšanās noteikumiem attiecīgajos iepirkumos. Apgabaltiesai nav šaubu par to, ka šādas vienošanās objektīvais mērķis ir izslēgt konkurenci un ietekmēt VAS „Latvijas dzelzceļš” iepirkuma rezultātus.

Ņemot vērā minēto, apgabaltiesa secina, ka Lēmumā norādītās lietas dalībnieku darbības atbilst Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punktā noteiktā pārkāpuma tiesiskā sastāva pazīmēm, t.i., lietas dalībnieku darbības liecina par vienošanos par piedalīšanās noteikumiem konkursos, kas vērtējama kā karteļa vienošanās.

[7] Ar lietas materiāliem apstiprinās fakts, ka pretendentu pieteikumi un/vai tāmes VAS „Latvijas dzelzceļš” rīkotajām cenu aptaujām vēl pirms piedāvājumu iesniegšanas termiņa beigām jau bija konkurentu rīcībā, kas normālos konkurences apstākļos nebūtu iespējams arī tad, ja kāds no pretendentiem darbu veikšanai plānotu piesaistīt apakšuzņēmēju. Turklāt šis nav vienīgais lietā konstatētais fakts, kas liecina par karteļa vienošanās esību, proti, lietā ir pierādījumi gan par konkurentiem nosūtītajiem elektroniskajiem sūtījumiem ar tāmēm, gan arī paši piedāvājumi VAS „Latvijas dzelzceļš” tika iesniegti vienlaicīgi. Apgabaltiesa ņem vērā to, ka pārkāpumi ir konstatēti 29 iepirkumos, un šāda regularitāte pārkāpumu izdarīšanā, iesaistoties vieniem un tiem pašiem lietas dalībniekiem, izslēdz nejausību. Lietas apstākļi un lietā esošie pierādījumi apliecina lietas dalībnieku apzinātas un mērķtiecīgas darbības nolūkā ietekmēt iepirkumu rezultātus, izslēdzot konkurenci starp potenciālajiem pretendentiem. Apgabaltiesai nav šaubu par to, ka lietā konstatētajos apstākļos pretendenti savus piedāvājumus nav gatavojuši neatkarīgi, proti, pastāvot normāliem konkurences apstākļiem.

Apgabaltiesa piekrīt Padomes argumentam, ka lietā konstatētajos apstākļos uzņēmumu sadarbības formai nav nozīmes, jo šajā lietā ir konstatēta vienošanās starp komersantiem par savstarpējās konkurences ierobežošanu (faktiski izslēgšanu pilnībā). Informācijas apmaiņa par to, kurš piedalīsies VAS „Latvijas dzelzceļš” rīkotajā cenu aptaujā un konkrēti ar kādām cenām, ir aizliegta ar likumu. Šādas vienošanās ir aizliegtas arī starp potenciālajiem sadarbības partneriem, ja to objektīvais mērķis ir konkurences ierobežošana, kā tas ir izskatāmajā gadījumā.

Tādējādi nepamatota ir pieteicējas atsaukšanās uz to, ka cenas tika saskaņotas ar potenciālajiem apakšuzņēmējiem. Pieteicēja ir izdarījusi Lēmumā norādītos pārkāpumus, saskaņojot savus piedāvājumus pirms piedāvājumu iesniegšanas termiņa beigām ar citiem pretendentiem (*sk. Lēmuma pamatojumu lietas I sējuma 29.-37.lapa*), nevis ar saviem apakšuzņēmējiem.

[8] Saskaņā ar tiesu prakses atziņām pasākuma mērķis, lai arī tajā ir subjektīvs elements, ir noteicams objektīvi. Nav nozīmes tam, kādiem subjektīviem nolūkiem seko tirgus dalībnieki, kas iesaistījušies pasākumā, bet

gan tam, kāda ir objektīvi konstatējama tendence šādam pasākumam. Tas ir pamatoti, jo tirgus dalībnieka rīcības subjektīvo pusi ir ļoti sarežģīti noteikt. Tā vietā ir pamatoti pieņemt, ka racionāli tirgus dalībnieki ir paredzējuši sava pasākuma ietekmi uz tirgu un to mērķtiecīgi īsteno (*sk. Augstākās tiesas 2011.gada 29.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-100/2011 25.punktu*).

Konstatējot vienošanās mērķi ierobežot, kavēt vai deformēt konkurenci, nav jāpierāda arī faktiskās vienošanās sekas (*sal. sk. Augstākās tiesas 2014.gada 3.februāra sprieduma lietā Nr.SKA-3/2014 8.punktu*).

Apgabaltiesa uzskata, ka minētās atziņas ir piemērojamas arī šajā lietā.

Kā apgabaltiesa jau norādīja iepriekš, lietā konstatētie apstākļi un lietā esošie pierādījumi nepārprotami norāda uz to, ka lietas dalībnieki, saskaņojot savus piedāvājumus, ir veikuši apzinātas un mērķtiecīgas darbības, kuru objektīvais mērķis bija ietekmēt iepirkumu rezultātus, izslēdzot konkurenci starp potenciālajiem pretendentiem. Līdz ar to izskatāmajā gadījumā nav izšķirošas nozīmes pieteicējas norādītajiem apsvērumiem par to, kādu mērķu vai iemeslu dēļ tā piedalījās piedāvājumu saskaņošanā, un ka VAS „Latvijas dzelzceļš” piešķir tiesības strādāt objektā ar mazāko cenu un visos Lēmumā norādītajos gadījumos cena bija viszemākā. Minētajiem apsvērumiem nav nozīmes, vērtējot to, vai pieteicējas darbībās ir konstatējams Lēmumā norādītais pārkāpums.

[9] Atbilstoši tiesu praksē nostiprinātajām atziņām katra tiesiskā attiecība ir apspriežama pēc likuma, kas ir spēkā tās rašanās, grozīšanas vai izbeigšanās brīdī (*sal. sk. Augstākās tiesas 2011.gada 1.septembra sprieduma lietā Nr.SKA-92/2011 17.punktu*).

Eiropas Savienības Tiesa savos nolēmumos vairākkārt ir atzinusi, ka, nosakot naudas soda apmēru, nav jāņem vērā ieinteresētā uzņēmuma finansiālā deficīta stāvoklis, ņemot vērā, ka šāda pienākuma atzīšana nozīmētu nepamatotu konkurences priekšrocību piešķiršanu uzņēmumiem, kas nav tik veiksmīgi pielāgojušies tirgus apstākļiem (*sal. sk., piemēram, Eiropas Savienības tiesas 2006.gada 29.jūnija sprieduma lietā Nr.C-308/04 105.punktu*).

Noteikumi Nr.796 bija spēkā pārkāpuma izdarīšanas laikā, tāpēc Padomei bija pienākums noteikt naudas sodu atbilstoši minēto noteikumu normām.

Noteikumu Nr.796 3.punktā ir noteikts, ka naudas sodu aprēķina procentos no tirgus dalībnieka pēdējā noslēgtā pārskata (finanšu) gada neto apgrozījuma pirms pārkāpuma konstatēšanas dienas. Saskaņā ar Uzņēmumu reģistra iesniegto gada pārskatu pieteicējas neto apgrozījums 2015.gadā bija 145 013 *euro*.

Padome ir izvērtējusi pārkāpuma smagumu, pārkāpuma sekas un katra lietas dalībnieka lomu pārkāpumā. Tā kā pieteicējas pārkāpums bija ilgstošs (vairāk par gadu), bet nepārsniedza piecus gadus, t.i., pārkāpums turpinājās

vismaz 3 gadus un 3 mēnešus, Padome ir atbilstoši noteikumu Nr.796 19.2.apakšpunktam palielinājusi pieteicējai piemērojamā naudas soda apmēru, jo pārkāpums ir bijis ilgstošs. Kopējais naudas sods noteikts 4,3 % apmērā no pieteicējas 2015.gada neto apgrozījuma (4,3 % no 145 013 *euro* ir 6236 *euro*).

Ievērojot minēto, ir noraidāmi kā nepamatoti pieteicējas iebildumi par Padomes noteiktā naudas soda apmēru, jo naudas sods ir noteikts atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Naudas soda, kāds var tikt piemērots par Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punkta pārkāpumu, samērību ir izvērtējis likumdevējs, pieņemot noteikumu Nr.796 normas, kas reglamentē kārtību, kādā ir nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā paredzētajiem pārkāpumiem. Padome Lēmuma pamatojumā ir sniegusi detalizētu pamatojumu un ir pareizi norādījusi piemērojamās tiesību normas, tādēļ apgabaltiesa vēlreiz neatkārtoto Lēmumā ietvertoto pamatojumu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta otro daļu, Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu un 329.pantu, Administratīvā apgabaltiesa
nosprieda

Noraidīt SIA „Ogre S” pieteikumu par Konkurences padomes 2016.gada 6.oktobra lēmuma Nr.E02-28 atcelšanu daļā.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, kasācijas sūdzību iesniedzot Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja	(<i>paraksts</i>)	R.Paegle
Tiesnese	(<i>paraksts</i>)	I.Kaļiņina
Tiesnese	(<i>paraksts</i>)	M.Osmāne

NORAKSTS PAREIZS:

Administratīvās apgabaltiesas kancelejas vadītāja
Rīgā 2017.gada 21.decembrī

K.Stare

**DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU
UN SATUR LAIKA ZĪMOGU.**